

FØROYA SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 44 Lýsingaprisur fyri petitreglu: 40 oyru á 1. síðu, 30 oyru á 3. og 4. síðu Leygardagin 6. november 1943. Bladið verður bilagt á posthúsinum, og kostar kr. 1,50 + porto um fjórðingsárið 17. árg.

Fólkaflokkurin hevur leiðsluna á tingi og avger ferðina á tingstarvinum.

Tungt er at hoyra kærán frá fólkaflokkinum um, at menn innan fyri hinar flokkarnar á tingi drála ella eru burturvið, tá ið støða skal takast.

Allar tær seinastu tingseturnar vóru fólkaflokksmenninir sum hin tungi deyðin í nevdunum. Tað var ikki møgult at fáa at vita teirra støðu. Sum oftast máttu málini tí úr nevdini til tingfundarviðgerð, uttan at fólkaflokksins nevndarlímur hevdu sagt teirra støðu. Hetta vita allir tingmenn.

I »Dagblaðnum« dagfest 2. í h. m. roynir ein »Nevndarformaður« (Jóanes bóndi Patursson) at siga fólki, at hvørki hann ella nakar av fólkaflokkinum ið situr við ábyrgdini, sleppa av fetinum, tí hinir flokkarnir skulu drála arbeiðið. Og so tekur hann fram dømi:

I stjórnarskipanarmálinum skal javnaðarflokksnevndarlímurin hava tarnað tingarbeiðinum, so einki kann vera komið burturúr. Fólkaflokkurin skal millum annað hava verið noyddur at biða viku, meðan javnaðarmaðurin hevur verið í Suðuroy.

Púra lótur!

Málið um stjórnarskipan var til viðgerð í fyrstu viku í tingsetuni, fór í nevnd tann 10. september og kom fyrstu ferð til viðgerðar í nevdini nakrar dagar aftaná.

Longu tann 25. september hevdu javnaðarmenn teirra uppskot við viðmerkingum frammí í nevdini.

Aftaná nakrar juridisk tekniskar viðmerkingar frá amtinum, ið nevdin hevði sent málið til ummælis til, settu javnaðarmenn teirra endiliga uppskot og álit fram.

Men enn var einki endaligt komið fram frá hvørki sambandinum ella sjálvum fólkaflokkinum.

Hin 28. oktober kom so sambandið við teirra endiligu støðu.

Heldur ikki á hesum fundi kom nakað skrivligt frá fólkaflokkinum, hvørki viðvíkjandi hansara støðu til okkara uppskot ella viðvíkjandi teirri endaligu støðuni hjá honum sjálvum.

Og í tí skili endaði nevndarviðgerðin av hesum máli, uttan at fólkaflokksins støða kom til sjóndar.

Fyrst tá ið nevndaráliðið var framlagt, kom fólkaflokksins støða fram, hóast mannagongdin hevur verið og eigur at vera tann, at nevndarmeirlutin, fyrst leggur fram sitt uppskot og álit.

Jóanes bóndi Patursson skuldi verið tann seinasti, ið kastar monnum fyri at vera burturi frá tinginum.

Hevur nakar verið so nógv burturi sum hann?

Harra Patursson skyldar nú at siga fólki frá hinari viðgerðini á tingi, tá ið talan var um, annaðhvørt hann skuldi fáa fullar »di«-etir, tá ið hann hevði verið so nógv burturi.

Tað er rætt, at eg vegna Kjølbro og Rasmus Rasmussens Smirlauppskot var farfastur slaka viku í Suðuroy, hagar eg var noyddur at fara vegna hastandi ørindi, ið høvdu at gera við tingstarvið og mál, ið allar Føroyar vóru interesseraðar í.

Men harri Patursson er ikki í samljóð við sannleikan, tá ið hann sigur, at tingarbeiðið av hesum orsaka biðaði eftir mær, tí eg hevði avgreitt honum javnaðarmanna uppskotið og áliðið, áðrenn eg fór suður, og Patursson visti, at javnaðarflokkurin hevur skipað seg soleiðis, at um ein javnaðarnevndarlímur er burturstaddur, er annar javnaðarmaður til reiðar at meta fyri hann. Harafturat er at leggja, at javnaðarmenn hava ikki formann í nakrari nevnd, og teir

Jólablaðið FØLV

kemur út í ár við fjølbroyttum innihaldi og sera vakrari forsiðumynd.

Vissi tykkum bladið í góðari tíð, eintøkini eru fá vegna pappírstrot. Bladið verður um 40 síður ið eru ógvuliga drúgar at lesa og kostar eintakid 4 kr. Jólalesnaðurin er ikki nógur í ár; men keypa tygum FØLV, fáa tygum hugnaligan og drúgan jólalesnað.

Tekni tykkum á listarnar, ið bornir verða í húsini.

Um ein ella annar ikki hevur fingið høvi at tekna seg á listan, kann hann fáa bladið, við at ringja til telefon nr. 374 Torshavn.

eru so statt forðaðir í at avgera nevndarfundir og hvussu skjótt, nevndararbeiðið skal ganga.

Fólkaflokkurin eigur formenninar og avger so statt ferðina á nevndararbeiðinum. Og hansara er hævudsábyrgdin fyri úrslitið av tingarbeiðinum.

P. M. DAM.

Læst og fyribundið.

Við omanfyri standandi yvirskrift er orðaskifti farið fram í hesum bladi og í »Tímanum«.

Orsøkin er almenna kunnug, og vil eg tí neyðugt troytta lesarnar við at endurskriva tilikt; men í stuttum sagt eru viðurskiptini tey, at »Tímin« og onnur kapitalistabløð vilja leggja stýrisskipanina og teir 17 tingmenn, sum saman við amtmanninum góðkendu og viðtøku hesa stýrisskipan, undir at hava skuld fyri vøru- og viðtroti og enita fyri, at tann víður, sum játtaður var til Føroya, men ikki avsendur úr Bretlandi, er forðaður útflytan til Føroyar í hvussu er fyribils.

At hetta er rangværgt og einki hevur við verunleikan at gera er eyðsæð.

Nei, stýrisskipanin er ikki skuld í hesum, men heldur teir menn, sum »Tímin«, »Dagblaðið« og onnur kapitalistabløð styðja.

At so er, gongur fram av skrivi, sum nú er framkomið frá brétska ríkisstýrinum gjegnum tann brétska konsulin her í Føroyum.

Harí verður tíðuliga sagt, at

taun atburður sum føroyskir kapitalistar hava sýnt í ár er orsøkin til tað ólag, sum okkara vørukeyp í Bretlandi í lätuni tykist at vera komið í.

Hin brétski konsulin skrivar soleiðis:

Eg havi ta æru at kunngerá, at konguliga brétska ríkisstýrið hevur kannað Reyni-sakina, og eg eri biðin um at siga, at

1) eplini vóru ætlað til Havnar, og útflytingarloysi úr Bretlandi var givið á føroyska kvotu.

2) Hitt konguliga brétska ríkisstýrið var illa við og bilsíð yvir at frætta um endurútflytanina av føðivørum av tí kvotu, ið givin er Føroyingum:

3) Tað verður neyðugt at víðgera kvotasurningin av nýggjum, ífall ikki endurútflytan av vørum beinan vegin verður forðað.

Eg skal undirstrika, at føðiveruinnflytingarkvotain, sum alt annað, verður avgjørt í samburði við ta nøgð, ið er neyðturvulig fyri Føroyar.

Ífall endurútflytan fer fram, kann tað einans færa við sær eitt av tveimum, nevniliga:

Annadhvørt koma Føroyingar at lida neyð, ella er tann uppgivna nøgðin størri enn tann, ið verunliga verður nýtt, og framtíðarkvotain tí kann minkast.

Hetta er við reinum orðum sagt, hvat tað er, ið kann læsa og binda.

J. H. Danbjørg.

Haldið „Socialin“.